

Asia: Lausunto työryhmämietinnöstä ”Eläinsuojelurikosten seuraamusten tehostaminen”

Viite: lausuntopyyntö 1.6.2009; OM 3/41/2008

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Eläinlääkäriliiton mielestä seuraamukset eläinsuojelurikoksista ja -rikkomuksista ovat tällä hetkellä lieviä tai jopa olemattomia ja syyttämisen- ja tuomitsemiskynnykset ovat liian korkeat. Lisäksi seuraamusten valvonta on vaikeaa. Esitys korjaa osaltaan tätä ongelmaa ja on siten erittäin kannatettava.

Eläinlääkäriliiton mielestä eläintenpitokieltorekisterin perustaminen on erittäin hyvä uudistus ja rekisterin käyttäminen myös maataloustukien valvontaan tulee selvittää. Tällä hetkellä eläintenpitokieltokien valvominen on ollut vaikeaa rekisterin puuttuessa. Eläintenpito saattaa hyvinkin tulla esim. poliisin tietoon muun valvonnan yhteydessä mutta tietoa eläintenpitokielloista ei ole saatavissa. Rekisterin perustamisen lisäksi on oleellista, että tieto eläintenpitokielloista on niiden tahojen saatavissa, joiden tietoon kiellonvastainen eläintenpito todennäköisesti voi tulla. Esimerkiksi kunnaneläinlääkäreillä tulee olla tieto toiminta-alueellaan voimassaolevista eläintenpitokielloista ja eläimiä ammattimaisesti myyvien tai rekisteröivien toimijoiden tulisi saada tieto eläimiä ostavien tai rekisteröivien henkilöiden eläintenpitokielloista.

Eläinlääkäriliiton mielestä on hyvä, että eläintenpitokiellolla kielletään myös eläinten omistaminen. Valvonnan mahdollistamiseksi tarvittaisiin kuitenkin myös kaikkia eläinlajeja koskeva eläinomistusrekisteri. Eläinlääkäriliiton mielestä tulisi selvittää tällaisen rekisterin perustaminen. Myös törkeätä tekemuotoa koskevan rikosnimikkeen säätäminen on kannatettavaa.

Eläinsuojelurikosten seuraamusten tehostamiseksi tulee lisäksi lisätä viranomaisten yhteistyötä ja osaamista. Kussakin kihlakunnassa tulisi olla nimetyt poliisit, jotka hoitavat eläinsuojelurikosasioita. Eläinlääkäriliiton näkemyksen mukaan seuraamuksissa ja viranomaisten välisessä yhteistyössä on paljon paikallisia eroja, jotka riippuvat myös paikallisten poliisiviranomaisten kiinnostuksesta ja osaamisesta asian suhteen. Eläinsuojelurikosten käsittelyn on katsottu toimivan onnistuneesti silloin, kun jollain poliisilla on vastuu eläinsuojeluasioista ja tällöin hänelle kertyy myös kokemusta näiden asioiden käsittelystä.

Asiantuntemus ja kokemus eläinsuojelurikoksista on valitettavan usein puutteellista, joten koulutusta poliisille, syyttäjille ja tuomioistuimille tulisi lisätä tältä osin. Asiantuntemuksen lisääntyminen parantaisi sekä paikallista eläinsuojeluvalvontaa että oikeusprosessien sujumista. Asiantuntemuksen lisääntyminen voisi osaltaan madaltaa esitutkinta-syyte- ja tuomiokynnyksiä.

Lisäksi Eläinlääkäriliitto toteaa, että takavarikon suorittaminen silloin kun eläintenpitokieltoa ei tuomitakaan, ei saisi aina johtaa automaattisesti vahingonkorvausvelvollisuuden syntymiseen. Poikkeukseton korvausvelvollisuuden syntyminen saattaa vaikuttaa kiireellisten päätösten tekemisen kynnyksen nousemiseen. Kiireellisissä tapauksissa on kuitenkin ensisijaisen tärkeää huolehtia siitä, että eläimille ei enää aiheudu enempää kärsimystä.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Sanna Hellström
puheenjohtaja, ELL

Mika Leppinen
toiminnanjohtaja, OTM